

นวัตกรรมการเรียนการสอน ภาษาไทย

ระดับมัธยมศึกษา

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

นวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

ระดับมัธยมศึกษา

กลุ่มวิจัยพัฒนาการเรียนรู้อยู่

กองวิจัยทางการศึกษา

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

2535

000233

กรมวิชาการ

เอกสารวิจัยทางการศึกษาลำดับที่ 157/2535

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

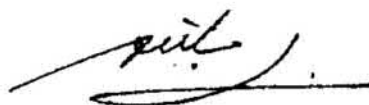
คำนำ

กรมวิชาการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อการส่งเสริมให้ครู อาจารย์ในโรงเรียนได้พัฒนาหรือนำนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เป็นผลจากการศึกษาวิจัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนอย่างเต็มที่ กรมวิชาการจึงได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์รูปแบบของนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในระดับมัธยมศึกษา อันได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และอื่น ๆ ที่มีการศึกษาวิจัยไว้ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2524-2534 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ นอกจากการจัดพิมพ์เป็นเอกสารรายงานการวิเคราะห์รูปแบบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นฉบับรวมแล้ว กรมวิชาการยังได้จัดพิมพ์เป็นเอกสารรายงานการวิจัยฉบับย่อย ซึ่งแยกเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนเฉพาะรายวิชาต่าง ๆ ดังนี้

1. นวัตกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา
2. นวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา
3. นวัตกรรมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา
4. นวัตกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา
5. นวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ระดับมัธยมศึกษา

ทั้งนี้เพื่อประโยชน์โดยตรงต่อครู อาจารย์ผู้สอนในการที่จะเลือกศึกษาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่ตนสอนและเพื่อความสะดวกในการที่จะนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนต่อไป

(นายจำเริญ เสกธีระ)

อธิบดีกรมวิชาการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
หลักการ	1
วิธีดำเนินการวิจัย	1
ผลการวิจัย	2
สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	12
บรรณานุกรม	14
ภาคผนวก	25
ตารางแสดงจำนวนงานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี 2524-2534	27
คณะผู้ดำเนินการวิจัย	28

หลักการ

องค์ประกอบของการเรียนการสอนที่สำคัญนอกจากตัวครูผู้สอนและนักเรียนแล้ว ก็คือ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้ กระบวนการดังกล่าวนี้ จึงจะเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของครูในการที่จะศึกษา ค้นคว้าและพัฒนานวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป ทั้งนี้จุดประสงค์ที่สำคัญของการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการเรียนการสอน คือ การมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการเรียน โดยอาศัยกระบวนการของการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่ประกอบไปด้วยขั้นตอนต่อไปนี้คือ

- 1) การศึกษาสภาพปัญหา
- 2) การออกแบบนวัตกรรม
- 3) การสร้างและพัฒนานวัตกรรม
- 4) การทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพและหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม
- 5) การประเมินผลและเผยแพร่

ปัจจุบันนี้ปรากฏว่าได้มีผู้สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ ทั่วไปเป็นจำนวนมาก แต่ในด้านของการเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยไปยังครูผู้สอนเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมหรือการนำผลการวิจัยไปใช้นั้นยังมีข้อจำกัดอีกมากจึงทำให้กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนยังดำเนินไปได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร

กรมวิชาการจึงได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนการสอนโดยแยกศึกษาเป็นรายวิชา เพื่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่ครู อาจารย์ผู้สอนในอันที่จะนำผลการวิจัยเหล่านี้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา รวบรวมและวิเคราะห์งานวิจัยด้านนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2524-2534 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิควิธีสอน รูปแบบกระบวนการ และสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2524-2534 และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบวิเคราะห์งานวิจัย

ที่สร้างขึ้นโดยมีสาระสำคัญในประเด็นต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ได้แก่ ชื่อผู้วิจัย ชื่อเรื่อง ชื่อหน่วยงานที่ผลิต ปีที่พิมพ์ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ตัวแปรที่ศึกษา ลักษณะของประชากรและระดับชั้น เครื่องมือและสถิติที่ใช้ วิธีดำเนินการวิจัย และผลที่ได้รับ

ส่วนที่ 2 ได้แก่ รูปแบบ เทคนิควิธีการ ความหมาย วิชา เนื้อเรื่อง เวลาที่ทดลองสอน และขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ส่วนวิธีการเก็บข้อมูล นั้นเริ่มต้นจากการศึกษาบทคัดย่องานวิจัยจากที่มีการรวมพิมพ์เล่ม หรือจากการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยโดยใช้คอมพิวเตอร์ จากห้องสมุดของหน่วยงานและสถาบัน การศึกษาต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคก่อน จากนั้นจึงศึกษางานวิจัยฉบับสมบูรณ์เพิ่มเติม ภายหลัง

ผลการวิจัย

พบว่าม้งงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาในระหว่างปี พ.ศ. 2524-2534 จำนวนรวม 79 เรื่อง (ร้อยละ 18.41) จากงานวิจัยด้านนวัตกรรมการเรียน การสอนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด 429 เรื่อง และเมื่อพิจารณาลักษณะของนวัตกรรมที่ใช้ พบว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการสอนจำนวน 26 เรื่อง (ร้อยละ 32.91) และใช้สื่อ การเรียนให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง จำนวน 22 เรื่อง (ร้อยละ 27.85) รองลงไปคือ การใช้ เทคนิควิธีหรือกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการสอนของครู จำนวน 19 เรื่อง (ร้อยละ 24.05) การใช้กิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง จำนวน 10 เรื่อง (ร้อยละ 12.66) และการใช้นวัตกรรมเพื่อการสอนซ่อมเสริมจำนวน 2 เรื่อง (ร้อยละ 2.53) ซึ่งผลของการทดลองสอน โดยใช้นวัตกรรมเหล่านี้สามารถแยกวิเคราะห์ตามประเภทของนวัตกรรมได้ดังต่อไปนี้

1) การใช้สื่อประกอบการสอน

งานวิจัยที่ใช้สื่อประกอบการสอนภาษาไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2524-2534 พบว่ามีจำนวนรวม 26 เรื่อง (ร้อยละ 32.91) และสื่อที่นำมาใช้มากที่สุด 2 อันดับแรกคือ แบบฝึกหัดเสริมทักษะ มีจำนวน 10 เรื่อง และสไลด์เทป 8 เรื่อง รองลงไปคือ บัตรงาน เทปเสียง วิดีโอเทป การวิเคราะห์ ตัวอย่าง หนังสือการ์ตูน ตามลำดับ ตัวแปรที่ศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะในการอ่าน เขียน และฟัง พฤติกรรมการเรียน การแสดงออก ความคิดสร้างสรรค์ เจตคติต่อการเรียน ความสนใจและความคงทนในการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเข้าใจสูงกว่า การสอนโดยวิธีที่ใช้เปรียบเทียบ คือ สไลด์เทป (พรทิพย์ เจียมบุญย์, 2525 : สุมาลิน พึ่งพันธุ์,

2525 : สำเร็จ ธงศรี, 2524 : สายสมร ดวงตา, 2533 : นันทิยา ฤทธิ์ทิพย์พันธ์, 2524 : บุญลือ นาคอ้อม 2524 : พรสวรรค์ สุวรรณธาดา, 2529 : อัจจิมา เทวกุล, 2524) แบบฝึก (วรรณภา เครื่องเนียม, 2530 : จันทรา จันทรกระจ่าง, 2528) บัตรงาน (ศิริพร ชาลีรัตน์, 2529) หนังสือการ์ตูน (สมพร ศิริวัฒน์ชัยพร, 2528) ส่วนสื่อที่ทำให้นักเรียนมีทักษะหรือความสามารถด้านการฟัง อ่าน เขียน สูงกว่าวิธีที่ใช้เปรียบเทียบและมีพฤติกรรมการเรียนสูงขึ้นคือ นวัตกรรมเสริมทักษะและแบบฝึก (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา, 2529 : มะลิ มگرامณี, 2529 : ฉวีวรรณ สิทธิปาน, 2526 : ศุภวรรณ เล็กวิไล, 2526 : รักดี วิเศษภูณพงษ์, 2529 : พีรพันธ์ พงษ์พรต, 2530) การวิเคราะห์ตัวอย่าง (อภิรักษ์ อนุมาน, 2529) สื่อที่ช่วยทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าวิธีสอนที่ไม่ใช้สื่อนี้คือ แบบฝึกเสริมทักษะความคิด (วัลลีย์ เชิงเกษตรกรรม, 2527) และสิ่งที่ทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนสูงกว่าวิธีสอนที่ใช้กิจกรรมการสอนในคู่มือครู คือ แบบฝึกเสริมทักษะ (รักดี วิเศษภูณพงษ์, 2529) ส่วนสไลด์เทป ทำให้นักเรียนมีความอดทนในการเรียน สูงกว่าวิธีสอนธรรมดาที่ใช้เปรียบเทียบ (พรทิพย์ เจียมบุญ, 2525)

2) การใช้สื่อการเรียนให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง

งานวิจัยที่ใช้สื่อการเรียนให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง ในการเรียนการสอนภาษาไทย ช่วงปี พ.ศ. 2524-2534 พบว่ามีจำนวน 22 เรื่อง (ร้อยละ 27.85) ซึ่งส่วนใหญ่สื่อที่ใช้เป็นชุด การสอน ชุดการเรียน บทเรียนสำเร็จรูปหรือบทเรียนโปรแกรม ผลจากการวิเคราะห์งานวิจัย ที่เกี่ยวกับการทดลองใช้สื่อประเภทนี้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ปรากฏผลดังนี้

(1) ชุดการสอน

การสอนโดยใช้ชุดการสอน เป็นการสอนที่ครูนำสื่อการเรียนที่สอดคล้องกับเนื้อหา วิชาที่สอนแต่ละหน่วยมาใช้ โดยรวบรวมไว้เป็นระเบียบในกล่องการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา จากประสบการณ์ทั้งหมด ส่วนประกอบของชุดการสอน มีดังนี้

1. คู่มือครู มีรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เนื้อหา ผลงานที่คาดหวังจากนักเรียน สื่อการเรียน หนังสือประกอบการค้นคว้าสำหรับครู แนวการประเมินผล ขั้นตอนการสอน

2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. บัตรต่าง ๆ ที่ใช้การประกอบกิจกรรม ได้แก่ บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรคำถาม และบัตรเฉลย

4. สื่อการเรียนการสอนที่เลือกแล้วว่าเหมาะสม

ประเภทของชุดการสอน

1. ชุดการสอนแบบเรียนด้วยตนเอง หรือชุดการสอนรายบุคคล ซึ่งประกอบด้วยบทเรียนโปรแกรม แบบประเมินผล และอุปกรณ์การเรียน
2. ชุดการสอนแบบเรียนเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่นักเรียนจะต้องประกอบกิจกรรมเป็นหมู่คณะตามบัตรคำสั่ง โดยจัดแบบศูนย์การเรียน
3. ชุดการสอนประกอบการบรรยายของครู เป็นกล่องกิจกรรมสำหรับช่วยครูในการสอนกลุ่มใหญ่ ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่พร้อม ๆ กัน ตามเวลาที่กำหนด

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. นำเข้าสู่บทเรียน
3. ประกอบกิจกรรมการเรียน
4. สรุปผลการเรียน
5. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ผลการวิจัยที่ใช้ชุดการสอน จำนวน 4 เรื่อง เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่า การสอนภาษาไทยโดยใช้ชุดการสอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าการสอนที่ใช้เปรียบเทียบ (สมชาย เทพแสง, 2528 : วาสนา คมสัน, 2533) และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนสูงกว่าการสอนที่ใช้คู่มือครูของกรมวิชาการ (วาสนา คมสัน, 2533) และทำให้ความสามารถเชิงวิจารณ์ของนักเรียนสูงกว่าการสอนโดยวิธีที่ใช้แผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา (อรรถ เทียบปัด, 2530)

(2) ชุดการสอนจุลบทหรือมินิคอร์ส

ชุดการสอนจุลบทหรือมินิคอร์ส หมายถึง ชุดการสอนที่สร้างขึ้น โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ระบบที่มีกิจกรรมและเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับของนักเรียน เรียบเรียงอย่างกระชับเป็นวงจรสมบูรณ์ในตัวเอง ประกอบด้วย ปัจจัย (input) กระบวนการ (process) ผลผลิต (output) ติดต่อกันไปเป็นลูกโซ่ซึ่งแต่ละกิจกรรมจะกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดกิจกรรมและเวลาในการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน มีสื่อและกลวิธีสอนหลายแบบ เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีครูเป็นผู้แนะนำช่วยเหลือและแต่ละกิจกรรมสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับได้ทันที โดยทั่วไปชุดการสอนดังกล่าวจะมีส่วนประกอบดังนี้

- 1) หลักการและเหตุผล คำแนะนำ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง แผนการสอน
- 2) กิจกรรมนักเรียน
- 3) กิจกรรมครู

4) การประเมินผล

5) เนื้อหาเสริม

6) เอกสาร สื่อ แผนภูมิ ฯลฯ ที่ใช้ประกอบการสอน

ผลการวิจัยการทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอนจุลบท หรือมินิคอร์ส จำนวน 3 เรื่อง พบว่า การสอนวิธีนี้ทั้ง 3 เรื่อง ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนที่ใช้เปรียบเทียบ แต่ด้านความสนใจและเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน (วนิดา ศิริมาลา, 2528 : ขจรศรี ขาดิกานนท์, 2532 : พัทรี ลิขิตฐา, 2533)

(3) ชุดการเรียนรู้หรือบทเรียนสำเร็จรูปหรือแบบเรียนโปรแกรมหรือโมดูล

การสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้หรือบทเรียนสำเร็จรูปหรือแบบเรียนโปรแกรมหรือโมดูล หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเองเป็นรายบุคคล จากชุดการเรียนรู้หรือบทเรียนที่มีลักษณะเป็นข้อความรู้ที่แบ่งออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ เรียงลำดับต่อเนื่องกันไปโดยเริ่มจากสิ่งที่ย่อยไปหาสิ่งที่ยาก นักเรียนจะต้องศึกษาไปตามลำดับขั้นตอนเหล่านั้น โดยที่นักเรียนแต่ละคน สามารถศึกษาบทเรียนนั้น ๆ ได้เร็ว ช้า ตามความสามารถของตน และนักเรียนสามารถตรวจคำตอบหรือข้อสรุปของนักเรียนเองจากเฉลยที่มีไว้ให้ในกรอบของบทเรียน การทราบผลการตอบที่ถูกต้องทันทีก่อให้เกิดความเข้าใจ และเป็นการเสริมแรงให้มีความตั้งใจในครั้งต่อไป การสอนแบบนี้ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกตลอดจนให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมในชุดการเรียนนั้น

ผลการวิจัยทดลองการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้หรือบทเรียนสำเร็จรูปนี้ พบว่าจากงานวิจัยรวม 13 เรื่อง มีงานวิจัยจำนวน 8 เรื่อง ที่การสอแบบนี้ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนโดยวิธีที่ใช้เปรียบเทียบ (วราภา โพธิ์สัทธิ, 2532 : สุรพงษ์ นนทิก, 2532 : สมพร ยิ้มสกุล, 2527 : บุญปลุก สิทธิไทย, 2533 : ประเสริฐ ศิลปะ, 2532 : พนิดา กาญจนหุต, 2528 : พรสวรรค์ สุวรรณธาดา, 2529 : อัจจิมา เทวกุล, 2524) และความสนใจของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปสูงกว่ากลุ่มที่ใช้แผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (บุญปลุก สิทธิไทย, 2533)

3) การสอนโดยใช้เทคนิควิธีหรือกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ

(1) การสอนแบบซินดิเคต (Syndicate)

การสอนแบบซินดิเคต (Syndicate) หมายถึงการสอนที่จัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเพื่อศึกษากรณีตัวอย่างร่วมกัน มีการอภิปรายคำถามที่ตั้งไว้ในบัตรงาน แล้วตอบคำถามหาข้อสรุป ครูเตรียมเอกสารค้นคว้าให้หรือแนะนำเอกสารที่นักเรียนจะค้นคว้าให้แล้วแต่ละกลุ่มเขียนรายงานเพื่ออภิปรายปัญหาร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบซินดิเคต

ก. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูแจกแผ่นเกมหรือกรณีตัวอย่างให้นักเรียนทุกคนทำ ใช้เวลา 1 นาที ครูและนักเรียนซักถามถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะเรียน

ข. ขั้นกิจกรรม

- 1) ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 6-7 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม
- 2) ให้เลขานุการกลุ่มมารับชุดการเรียนการสอน
- 3) แต่ละกลุ่มประชุมวางแผนงานและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
- 4) ให้ทุกกลุ่มดำเนินการศึกษาค้นคว้า ปรัชญาและอภิปรายภายในกลุ่มของตน
- 5) แต่ละกลุ่มเก็บรวบรวมข้อมูลประเด็นสำคัญ ๆ ตามบัตรกำหนดงานและเขียนรายงานกลุ่ม
- 6) ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มรายงานหน้าชั้น
- 7) เปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นซักถาม และเสนอความคิดเห็น
- 8) ครูสรุป ให้คำแนะนำ และอธิบายเพิ่มเติมในประเด็นที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง และแก้ไขในจุดที่บกพร่อง
- 9) ให้นักเรียนจดบันทึกความรู้เพิ่มเติมในสมุดของนักเรียน

ผลการวิจัย พบว่า การสอนแบบซินดิเคต ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนที่ใช้คู่มือครูและทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนและความรับผิดชอบสูงขึ้นด้วย (ผาณิต เพชรจำรัส, 2529)

(2) การสอนแบบรอบรู้หรือรู้แจ้ง

การสอนแบบรอบรู้ หมายถึง การจัดระบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มที่คำนึงถึงความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน การสอนแบบนี้มีการแบ่งเนื้อหาในบทเรียนออกเป็นหน่วยย่อย ๆ ลดหลั่นกันลงไปโดยที่แต่ละหน่วยย่อยนั้นยังคงมีความเกี่ยวเนื่องกัน และในการสอนแต่ละเนื้อหาในหน่วยย่อย ๆ นั้นจะเน้นการสอนให้นักเรียนเกิดมโนคติและมีการฝึกทักษะพื้นฐานจากแบบฝึกหัดใช้เวลาเรียนประมาณ 6-9 คาบ และหลังจากเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนย่อยจะมีการทดสอบย่อยเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง มีการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ และให้นักเรียนทำการทดสอบย่อยอีกครั้งหนึ่งเฉพาะในส่วนที่ยังบกพร่อง เพื่อให้นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ (หมายเหตุ : งานวิจัยบางเรื่องใช้ชื่อว่า การสอนเพื่อบรรลุ หรือการเรียนเพื่อบรรลุ อาศัยหลักจากแนวคิดของบลูม (Bloom)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบรอบรู้

1. บอกจุดประสงค์การเรียนรู้ ของหน่วยการเรียนรู้ วิธีเรียนและการประเมินผล การเรียน
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยสอนเป็นกลุ่มเน้นการสอนให้นักเรียนเกิด มโนคติในเรื่องที่เรียน สลับด้วยการฝึกทักษะจากแบบฝึกหัด
3. ทดสอบย่อยด้วยแบบทดสอบชุด ก. และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน
4. จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ
5. ทดสอบด้วย แบบทดสอบชุด ข. แล้วเริ่มต้นขั้นตอนการจัดกิจกรรมข้อ 1-5 สำหรับการเรียนหน่วยการเรียนรู้ต่อไป
6. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อสรุปผล

ผลการวิจัย พบว่า จากจำนวนงานวิจัย 5 เรื่อง ที่ทดลองสอนโดยวิธีรอบรู้หรือ รู้แจ้งมีจำนวน 3 เรื่องที่การสอนแบบรอบรู้ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนปกติ (คันสนีย์ เพชรพิรุณ, 2529 : สถิตมาส บุญเสมอ, 2530 : ยุพดี บุญยะประภัศร, 2529) และมี 2 เรื่องที่ทำให้นักเรียนมีความสนใจหรือเจตคติต่อการเรียนสูงกว่าการสอนปกติ (โสภา ธรรมรุ่งฤทธิ์, 2528 : คันสนีย์ ประทานนท์, 2532)

(3) การสอนตามหลักการเรียนรู้ของกาเย่

การสอนตามหลักการเรียนรู้ของกาเย่ (Gagné) เป็นรูปแบบหนึ่งของการสอนเพื่อ ตอบสนองสมรรถภาพการเรียนรู้ของนักเรียนตามเงื่อนไขการเรียนรู้ของ Robert M Gagne' โดยมุ่งเสริมสร้างสมรรถภาพทางด้านข้อเท็จจริง ทักษะเชิงปัญญา ยุทธศาสตร์การคิด เจตคติ และมีทักษะการเคลื่อนไหว วิธีจัดลำดับขั้นการสอนตามหลักการเรียนรู้ของกาเย่แบ่งเป็น ๙ ขั้น คือ

1. ขั้นเร้าความสนใจ
2. ขั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ขั้นทบทวนประสบการณ์เดิม
4. ขั้นเสนอบทเรียนใหม่
5. ขั้นให้แนวการเรียนรู้
6. ขั้นให้ลงมือปฏิบัติ
7. ขั้นติดตามผลการปฏิบัติ
8. ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ
9. ขั้นส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้

(หมายเหตุ : เป็นรูปแบบหนึ่งของการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการเรียนรู้)

การจัดรูปแบบการเรียนการสอนของกาเย่ มีดังนี้

1. ดูความต้องการของการเรียนการสอน เพื่อกำหนดเป้าหมายใหม่ ๆ พร้อมทั้งดูทรัพยากร ที่สนับสนุน
2. นำเป้าหมายใหญ่ ๆ แต่ละข้อมากำหนดโครงสร้างของหลักสูตรโดยมีเป้าหมายของแต่ละรายวิชา
3. จุดประสงค์แต่ละรายวิชา สามารถบอกผลของการเรียนการสอน การเรียนรู้ ออกมาในรูปของพฤติกรรมที่สังเกตได้ เรียกว่าสมรรถภาพในการเรียนรู้
4. ระบุสมรรถภาพต่าง ๆ ให้ชัดเจน เพื่อเป็นไปตามสมรรถภาพทั้งภายในและภายนอก ได้ถูกต้อง (ภายนอก หมายถึง การสอน ภายใน หมายถึง การเรียน)
5. วางแผนกำหนดลำดับขั้นตอนของการเรียนการสอน
6. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (จากจุดประสงค์รายวิชา)
7. จัดสถานการณ์ การปฏิบัติของครู สื่อ ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์
8. ประเมินตามจุดประสงค์ โดยใช้การทดสอบแบบอิงเกณฑ์หรือยึดจุดประสงค์เป็นหลัก
9. การเรียนการสอนเน้นที่ความสามารถของแต่ละคน
10. ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน

ผลการวิจัย พบว่า การสอนตามหลักการเรียนรู้ของกาเย่ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนตามเงื่อนไขการเรียนรู้ตามแนวของเฮร์บาต (Herbart) (สุนันท์ ธรรมปาโล, 2528 :ขุนทอง ศรีประจง, 2524)

(4) การสอนแบบสืบสวนสอบสวน

การสอนแบบสืบสวนสอบสวน หมายถึง การสอนที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการฝึกให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผลจนค้นพบความรู้ หรือแนวทางแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง โดยครูตั้งคำถามประเภทกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิดหาวิธีการแก้ปัญหาได้เอง และสามารถนำการแก้ปัญหานั้นมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

รูปแบบการสอนแบบสืบสวนสอบสวน ครูจะต้องจัดสร้างสิ่งแวดล้อม สถานการณ์ หรือสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาให้นักเรียนได้ฝึกสังเกต เปรียบเทียบ จนเห็นปัญหาและเกิดความสงสัยใคร่รู้แล้วครูกระตุ้นให้นักเรียนหาสาเหตุของปัญหา ด้วยการใช้คำถาม จากนั้นให้มีการตั้งสมมติฐานเชิงทำนายแล้วพิสูจน์ ต่อมาให้นักเรียนช่วยกันสรุป ในที่สุดครูส่งเสริมให้นักเรียนนำหลักการและกฎเกณฑ์ที่ค้นพบ ไปใช้ในการแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการควบคุมและสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมในสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบสืบสวนสอบสวน

1. ขั้นการให้สังเกตกับแนวทาง คือ ขั้นที่ครูปูพื้นฐานความพร้อมในด้านความรู้ให้แก่ นักเรียน
2. ขั้นสังเกต คือ ครูสร้างสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือเป็นการแสดงละครปริศนา เพื่อให้นักเรียนสังเกตสภาพการณ์ หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหานั้น ๆ ขั้นนี้ครู ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ แปลความหมาย และจัด โครงสร้างความคิดในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และ สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความกระหายใคร่จะแสวงหาความจริง
3. ขั้นอธิบาย ขั้นที่ครูกระตุ้นให้นักเรียนหาคำอธิบายหรือหาสาเหตุของปัญหาในรูปแบบ ของเหตุผล ขั้นนี้นักเรียนฝึกการตั้งทฤษฎี หรือสมมุติฐานเพื่ออธิบายที่มา-สาเหตุ ของปัญหานั้นเป็นการฝึกวิเคราะห์ ระบบจากผลไปหาเหตุ
4. ขั้นทำนาย ให้นักเรียนรู้จักหาแนวทางหรือวิธีที่จะพิสูจน์ทำนายผลหรือพยากรณ์ ได้ว่าผลจะเป็นอย่างไร อะไรจะเกิด เป็นการทดสอบสมมุติฐานหรือพิสูจน์ทฤษฎี ที่ตั้งขึ้น
5. ขั้นควบคุมและสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนนำหลักการ กฎเกณฑ์ และวิธีแก้ปัญหามาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในสภาพการณ์ ต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง

ลักษณะพิเศษของวิธีสอนแบบนี้ คือ ก้าวไกลกว่าการสอนแบบวิทยาศาสตร์ในด้าน ที่คิดไปถึงการใช้ประโยชน์ต่อไปด้วย ไม่จำกัดเฉพาะแต่การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเท่านั้น

ผลการวิจัยพบว่า การสอนแบบสืบสวนสอบสวนนี้ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ แตกต่างกันแต่ทำให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าการสอนตามคู่มือครู (วิไลลักษณ์ วุฒิสักดิ์, 2527)

(5) การสอนแบบนาฏการ

การสอนแบบนาฏการ หมายถึง การแสดงต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อการถ่ายทอดความหมาย หรือสื่อความหมายให้ผู้ดูเข้าใจ โดยใช้การแสดงท่าทางต่าง ๆ ตามธรรมชาติ ตามประสบการณ์ ที่มีอยู่หรืออาจสร้างขึ้นเพื่อให้เหมาะกับจุดประสงค์และสภาพการณ์ในการเรียนการสอน เพื่อสร้าง ความเข้าใจและความสนุกสนาน จัดว่าเป็นการแสดงที่ใช้ทักษะทางภาษาและทักษะทางความคิด ซึ่งการแสดงนี้แบ่งได้เป็น 5 ประเภท คือ

1. การแสดงบทบาท หมายถึง การแสดงที่ไม่มีการซ้อม หรือการเตรียมตัวล่วงหน้า ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที สมมุติสถานการณ์ให้ผู้แสดงบทบาทไปตามลักษณะนิสัยของตัวละคร ในเรื่อง

2. ละครใบ้ และภาพหุ่นชีวิต ละครใบ้คือการแสดงท่าทางโดยไม่มีการใช้คำพูดเลย และต้องแสดงให้ผู้ดูรู้เรื่อง ส่วนภาพหุ่นชีวิต คือการให้ผู้แสดงอยู่นิ่ง ๆ ในท่าทางต่าง ๆ ที่เหมาะสม โดยไม่มีการพูดหรือเคลื่อนไหวใด

3. การแสดงกลางแปลง การแสดงนี้จะต้องใช้คนจำนวนมาก และแสดงออกนอกอาคาร เพื่อถ่ายทอดศิลปะ และวัฒนธรรม ตลอดจนประเพณีต่าง ๆ

4. การแสดงละคร คือ การนำเรื่องราวในบทเรียนมาแสดงเป็นละครประกอบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จะให้นักเรียนแสดงหรือเป็นการจัดไปชมละครก็ได้ การแสดงละครเป็นการสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ อุปนิสัย และวัฒนธรรมของสังคมเป็นอย่างดี

5. หุ่น ได้แก่ หุ่นกระบอก หุ่นชัก หุ่นสวมมือ หุ่นนิ้วมือ และหุ่นเสียบไม้ ซึ่งผู้แสดงจะใช้มือหรือนิ้วในการชักเพื่อให้หุ่นเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ไปตามบทบาทของเรื่อง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบนาฏการมีดังนี้

1. ชี้นำ

1. ให้นักเรียนฟังเทปบันทึกเสียง หรือดูรูปภาพ ฯลฯ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับ (ในข้อ 1)

2. ชี้นสอน

1. เตรียมการ

- 1.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย
- 1.2 ครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงบทบาท
- 1.3 ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มประชุมวางแผนกันในการเตรียมบท แบ่งหน้าที่และกำหนดตัวแสดง

2. การแสดง

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดง โดยใช้เวลาประมาณ กลุ่มละ 7-8 นาที ระหว่างที่แสดงให้กลุ่มอื่น ๆ คอยสังเกตการณ์ พร้อมทั้งจดบันทึกส่วนดี และข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นทั้งที่เกี่ยวกับเนื้อหาและการแสดง

3. การอภิปราย และสรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับเนื้อหาและในด้านการแสดง พร้อมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขต่อไป

3. ชี้นประเมินผล

1. สังเกตจากการปรึกษาหารือวางแผนร่วมกัน
2. สังเกตจากการแสดง
3. สังเกตจากการสนทนาซักถามในระหว่างการสอน

ผลการวิจัย พบว่าการสอนแบบนาฏการ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจสูงกว่าการสอนที่ใช้คู่มือครู (ฉันทนา กุลธวัชวิชัย, 2529)

(6) กิจกรรมและเทคนิคอื่น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการทดลองสอนโดยใช้กิจกรรมและเทคนิคอื่น ๆ ได้แก่ กลุ่มสัมพันธ์ กิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมล่าคำตอบ กิจกรรมห้องสมุด สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมุติ ละครหุ่น เกม เพลง นิทาน ตลอดจนเทคนิควิธีการประสมศิลปวิธีสอน การรวมเนื้อหาวิชา การมีบทสรุปก่อนและหลังอ่านเนื้อเรื่อง การให้นักเรียนรู้วัตถุประสงค์ก่อนเรียน การให้อ่านบทเรียนล่วงหน้า และการให้ข้อมูลย้อนกลับทันที จากการวิเคราะห์พบว่ามีจำนวนรวม 21 เรื่อง ตัวแปรที่มุ่งศึกษามากที่สุดคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ร้อยละ 100) รองลงไปคือ ความคงทนในการเรียนรู้ (ร้อยละ 19.04) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความสนใจและเจตคติต่อการเรียน (ร้อยละ 4.76) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนที่ใช้เปรียบเทียบคือ กิจกรรมล่าคำตอบ (ชลธร รวมธรรม, 2533 : สมภูมิ ป้ายเที่ยง, 2524) กิจกรรมห้องสมุด (ทรงศรี อินทรักษ์, 2527) เกม (อัญชลี สุคนธา, 2526 : ปิยะศักดิ์ สินทรัพย์, 2530 : มานพ ศรีเทียม, 2526 : สาลินี ภูติกนิษฐ, 2529) บทบาทสมมุติ (วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา, 2529) กลุ่มสัมพันธ์ (นพมาศ ตรีกุล, 2532) หุ่นกระบอก (พิณทอง ทองแถม, ม.ล., 2528) การสอนที่ใช้ละครหุ่นและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (อดุลย์พันธ์ เนตรนัย, 2528) การสอนโดยใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมกลุ่มทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนสูงกว่าการสอนที่ไม่ใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมกลุ่ม (จารุลักษณ์ พินพรหมราช, 2529) การสอนโดยกลุ่มสัมพันธ์ทำให้นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์สูงกว่าการสอนตามคู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (นพมาศ ตรีกุล, 2532) และกิจกรรมห้องสมุดทำให้นักเรียนพึงพอใจสูงกว่าการสอนปกติ (ทรงศรี อินทรักษ์, 2527) ส่วนเกมทำให้นักเรียนมีความสนใจสูงกว่าการสอนที่ใช้เพลงประกอบการสอน (ปิยะศักดิ์ สินทรัพย์, 2530) และมีความคงทนในการเรียนรู้มากกว่าการสอนที่ไม่ใช้เกม (สาลินี ภูติกนิษฐ, 2529) สำหรับเทคนิควิธีที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนที่เปรียบเทียบคือ การใช้บทเรียนแบบนิทานพื้นเมือง (สะอาด บุญยงค์, 2528) การอ่านบทเรียนล่วงหน้า (จริยา ลิ้มศรีวิไล 2524) การให้ข้อมูลย้อนกลับทันที (พรสุรีย์ สุริยง, ม.ล., 2528) และบทเรียนที่มีบทสรุปหลังอ่านเนื้อเรื่องทำให้นักเรียนมีความเข้าใจการอ่านมากกว่าการมีบทสรุปก่อนอ่านเนื้อเรื่องและการไม่มีบทสรุป (สดุดีพันธ์ หวังสุริยะ, 2529)

4) การสอนซ่อมเสริม

การสอนซ่อมเสริมภาษาไทย พบว่ามีงานวิจัยจำนวน 2 เรื่อง (ร้อยละ 2.53) ที่ทดลองสอนซ่อมเสริมโดยใช้วิธีเพื่อนช่วยสอน

การสอนโดยวิธีเพื่อนช่วยสอน หมายถึง การที่ให้นักเรียนช่วยกันสอนตัวต่อตัวหรือสอนเป็นกลุ่มย่อยโดยนักเรียนเก่งเป็นผู้ช่วยสอนก็ได้ ข้อดีของวิธีนี้คือ นักเรียนอยู่ในวัยเดียวกันมีความสนิทสนมกันมากกว่าครูกับนักเรียนและการใช้ภาษาหรือถ้อยคำเพื่ออธิบายหรือถ่ายทอดความรู้สามารถใช้ภาษาที่อยู่ในระดับเดียวกันจึงทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นกว่าภาษาที่ครูใช้ และเป็นการสร้างความรับผิดชอบ ความภูมิใจในตัวเอง ความชำนาญในวิชา ความสนใจในการเรียนให้แก่ นักเรียนผู้เป็นผู้ช่วยสอนอีกด้วย

ผลการวิจัย พบว่า การสอนซ่อมเสริมโดยวิธีเพื่อนช่วยสอน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจ สูงกว่าการสอนที่ใช้เปรียบเทียบ (กฤติกา ไชยธีรานุวัตรศิริ, 2529 : ช่อแก้ว โภคย์สุพัตร, 2525)

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยด้านนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย ในระหว่างปี 2524-2534 เพื่อเสนอเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ งานวิจัยทางการศึกษาด้านนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยของหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ รวมถึงวิทยานิพนธ์ของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทย ที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี 2524-2534

ผลการวิจัย พบว่า งานวิจัยด้านนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ในช่วงระหว่างปี 2524-2534 มีจำนวนรวม 79 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยนวัตกรรมการใช้สื่อประกอบการสอนและการใช้สื่อการเรียนให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง รองลงไป คือการใช้เทคนิควิธีหรือการจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ และการสอนซ่อมเสริมและวิธีการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการวิจัยทดลองสอนที่เปรียบเทียบระหว่างนวัตกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับการสอนปกติ หรือสอนตามคู่มือครู ตัวแปรที่มุ่งศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงไป คือ การพัฒนาทักษะด้านการฟัง อ่าน เขียน ความคงทนในการเรียนรู้ เจตคติที่มีต่อการเรียน ความสนใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มนุษยสัมพันธ์ ส่วนผลของการวิจัยทดลอง พบว่านวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นและทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติที่มีต่อการเรียนของนักเรียนสูงกว่าการสอนโดยวิธีที่ใช้ศึกษาเปรียบเทียบนั้นนวัตกรรมดังกล่าวได้แก่ สื่อประกอบการสอนที่เป็น สไลด์เทป แบบฝึก รองลงไปคือ สื่อที่ให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองได้แก่ ชุดการสอน ชุดการเรียนหรือบทเรียนสำเร็จรูป โมดูล และเทคนิควิธีหรือกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การสอนแบบซินดิเคท การสอนแบบรอบรู้ การสอนตามหลักการเรียนรู้ของกาเย่ การสอน

แบบนาฏการ การใช้เกม บทบาทสมมติ กลุ่มสัมพันธ์ ส่วนด้านทักษะนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพมากคือ แบบฝึก และการสอนซ่อมเสริมที่ใช้ได้ผล คือการให้เพื่อนช่วยสอน

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ได้มุ่งเน้นการใช้สื่อประกอบการสอน สื่อการเรียนให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ เป็นสำคัญ รองลงไปคือการพัฒนาทักษะด้านการฟัง อ่าน และเขียน สังเกตจากตัวแปรที่ศึกษาทุกเรื่องจะศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รองลงไปคือ ความสามารถในการใช้ทักษะด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ความคงทนในการเรียนรู้เจตคติต่อการเรียน ความสนใจ แรงจูงใจและมนุษยสัมพันธ์ และจากผลการวิจัยที่พบแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการใช้นวัตกรรมของครูมีผลทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้สูงขึ้นกว่าการเรียนการสอนปกติ ดังนั้นในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจึงควรให้ความสำคัญในการคิดค้น พัฒนา และนำนวัตกรรมการเรียนการสอนมาใช้เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นต่อไป ซึ่งจากจุดนี้ก็จะช่วยทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา คือ ควรได้ศึกษารายละเอียดของงานวิจัยเหล่านี้เพิ่มเติม เพื่อจะได้นำเทคนิควิธีการที่พบในงานวิจัยนั้นมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชั้นเรียนในท้องถิ่นของตนต่อไป

- นพคุณ คุณาชีวะ การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของการเรียนวิชาภาษาไทยแบบเอกัตบุคลลกับการเรียนวิชาภาษาไทยโดยมีครูสอนปกติ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525.
- นพมาศ ตริกุล การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ปรินุญานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- นนทา ประสงค์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพลงพื้นเมืองของไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้วีดิโอเทปกับการสอนปกติ วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
- นนทยา ฤทธิ์ทิพย์พันธ์ การเปรียบเทียบการสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง “แข่งนางตะลุง” ด้วยบทเรียนสไลด์เทป โดยอาศัยทฤษฎีของ Gagné กับการสอนแบบบรรยายในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
- บุญปลุก สิทธิไทย การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการ์ตูนกับการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ ปรินุญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- บุญลือ นาคอิม การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย “นิราศพระบาท” ระหว่างการสอนด้วยบทเรียนสไลด์เทปกับการสอนแบบธรรมดาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
- ปทุมวรรณ ไทยประทุม ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนผลิตตะเลงพ่ายที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนและการสอนปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- ประภากร จาญพจน์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาหลักภาษาไทยเรื่องคำนามโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนแบบธรรมดา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ, 2527.

- ฉวีวรรณ สิทธิปาน การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- ฉะอ้อน ทองส่งโสม เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้และไม่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- ฉันทนา กุลธวัชวิชัย การทดลองสอนแบบนาฏการในวิชาภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- เฉลิมชัย วิเชียรวัฒน์ การศึกษาการใช้ความคิดและการแสดงออกทางภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบประสมศิลปวิธีสอน และการสอนปกติ โรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.
- ชลธร รามธรรม การศึกษาผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมแบบล่าคำตอบ กิจกรรมตามคู่มือครู วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- ช่อแก้ว โภคย์สุพัตร์ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่เรียนโดยวิธีการให้นักเรียนสอนกันเอง วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- ทรงศรี อินทร์ักษ์ เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมห้องสมุดกับการสอนปกติ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ทิววรรณ คำดวง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนแบบปกติ เรื่อง "กลอนสุภาพ" ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนน้ำโสมพิทยาคม จังหวัดอุดรธานี วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

- ประเสริฐ ศิลปะ การเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาภาษาไทยที่สอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเชิงเส้นตรง การดูแบบที่ใช้การดูภาพล้อและบทเรียนสำเร็จรูปเชิงเส้นตรงการดูแบบที่ใช้การดูเลียนแบบของจริงกับการเรียนการสอนแบบปกตินักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.
- ปราณี ปัญจาละ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน กับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ปิยะศักดิ์ สินทรัพย์ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการใช้เกมและเพลงประกอบการสอน ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ผาณิต เพชรจรัส การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อวิชาภาษาไทย และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการสอนแบบซินดิเคท (Syndicate) กับการสอนตามคู่มือครู ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- พจณี วิริยะสุนทรภาพร การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงและการอ่านของครู ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- พนิดา กาญจนหุต การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนภาษาไทย เรื่อง “ชนิดของคำ” โดยใช้การสอนแบบบทเรียนโปรแกรมและการสอนแบบปกติในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตรามคำแหง ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.
- พรทิพย์ เจียมบุญย์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องสัตวาภิธาน โดยการสอนด้วยบทเรียนสไลด์เทปกับการสอนแบบธรรมดา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
- พรสวรรค์ สุวรรณธาดา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวรรณคดีไทยเรื่อง “ลิลิตตะเลงพ่าย” โดยวิธีสอนแบบโปรแกรมสไลด์ประกอบเสียงกับวิธีสอนแบบบรรยายตามแนวทฤษฎีของกาเย่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือวิทยาคาร จังหวัดมหาสารคาม ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2529.

- พรสุรีย์ สุริยง, ม.ล. การศึกษาผลการใช้ข้อมูลย้อนกลับและการไม่ให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- พัชรี ลิณฐฎา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง รามเกียรติ์ โดยใช้ชุดการสอนจุลบทกับการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.
- พิณทอง ทองแกม, ม.ล. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวรรณคดีมรค เรื่อง พระอภัยมณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้หุ่นกระบอก กับการสอนแบบอภิปราย วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
- พีรพันธ์ พงษ์พรต การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิทองวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ดที่ใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการอ่านตามความสนใจกับการใช้แบบฝึกหัดตามหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ (ท.305) วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการมัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530.
- มะลิ มگرامณี การสร้างแบบฝึกการฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.
- มานพ ศรีเทียม การใช้เกมประกอบการสอนวิชาหลักภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- บุพดี บุญยะประภัศร การศึกษาเปรียบเทียบผลของการเรียนแบบรอบรู้กับการเรียนแบบปกติในวิชาหลักภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- รักดี วิเศษอุณพงษ์ การศึกษาความสามารถการเขียนร้อยแก้วด้วย คำสัญลักษณ์และเจตคติต่อการเขียนร้อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

- วนิดา ศิริมาลา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยชุดการสอนมินิคอร์สกับเรียนโดยการสอนตามคู่มือครู
ภาษาไทย กรมวิชาการ ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- วรรณา เครื่องเนียม เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ ที่เรียนโดยใช้แบบ
ฝึกและไม่ใช้แบบฝึก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอุทัยวิทยาคม จังหวัด
อุทัยธานี วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอก
การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- วราภา โพธิ์สัทรธา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และเจตคติต่อการสอน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้ชุดการเรียนและสอนตามแผนการสอน
ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ปรินญานิพนธ์การศึกษามหา
บัณฑิต ภาควิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- วัชรระ ขวัญยีน อิทธิพลของวิธีสอนแบบอุปนัยและแบบนิรนัยที่มีต่อการเรียนรู้โน้ตค้นคำที่
เป็นนามธรรมของนักเรียนที่มีระดับความคิดสร้างสรรค์ต่างกัน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา, 2531.
- วัลลีย์ เชิงเกษตรกรรม การศึกษาผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะความคิดประกอบการสอนวิชา
ภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- วารี คำไชโย การทดลองโดยใช้บทเรียนโมดูล ในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2528.
- วาสนา คมสัน การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาย่อยและการสอนตาม
คู่มือครู ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้บทบาทสมมุติและสอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงาน วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

- วิไลลักษณ์ วุฒิสักดิ์ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนด้วยวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน และวิธีสอนตามแนวคู่มือครู ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- แววดา พูลสวัสดิ์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวรรณคดีไทยเรื่อง ไขภาษาโดยการสอนแบบประสมศิลปวิธีสอนกับการสอนแบบปกติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
- ศรีวรรณ ช้อยหิรัญ การเปรียบเทียบผลการสอนเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ด้วยชุดการสอนตามระบบการสอนของ Gagné กับการสอนแบบบรรยายในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
- ศรีสมัย ศิริศิลป์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าช้าง วิทยาคาร จังหวัดสิงห์บุรี โดยการฟังจากแถบบันทึกเสียงกับการอ่านของครู วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.
- คันสนีย์ เพชรพิรุณ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยทราบและไม่ทราบวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการเรียน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
- คันสนีย์ เพชรพิรุณ การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนแบบรอบรู้กับการเรียนแบบปกติในวิชาวรรณคดีไทยภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- คันสนีย์ ประภาณนท์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนรู้เข้าใจและการสอนตามคู่มือครู ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- ศิริพร ชาลีรัตน์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง “คุณค่าพจนานุกรม” ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนหนองแขงวิทยา จังหวัดสระบุรี โดยการสอนด้วยบัตรงานกับการสอนแบบธรรมดา วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

- ศุภวรรณ เล็กวิไล การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- ส่งศักดิ์ ขอบงาม การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ประโยคกับการสื่อสารและเรื่อง “ผู้ชนะสิบทิศ” ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหัวตะพานวิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ระหว่างการเรียนแบบรวมเนื้อหาวิชากับการเรียนแบบแยกเนื้อหาวิชา โดยการสอนตามหลักของ กายะ ปริชญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2527.
- สดุติพันธ์ หวังสุริยะ การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบทเรียนที่มีบทสรุปก่อน บทสรุปหลังและไม่มีบทสรุป ปริชญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- สถิตมาส บุญเสมอ การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนแบบรอบรู้กับการเรียนแบบปกติในวิชาการใช้ภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.
- สมชาย เทพแสง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนกับครูวางแผนการสอน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี การพัฒนานวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับบทเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปริชญานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- สมพร ยิ้มสกุล การทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปในการสอนวิชาภาษาไทย 032 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปริชญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- สมพร ศิริวัฒน์ชัยพร การใช้การ์ตูนประกอบการสอน ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
- สมภูมิ บ่ายเที่ยง การเปรียบเทียบการใช้เวลาในการสอนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาวรรณคดีไทย โดยวิธีสอนแบบล่าคำตอบกับวิธีสอนแบบบรรยาย วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

- สะอาด บุญยงค์ การใช้บทเรียนแบบนิทานพื้นเมืองเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร, 2528.
- สายสมร ดวงตา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องขวัญและประเพณีทำขวัญ โดยการสอนด้วยบทเรียนสไลด์เทป กับการสอนแบบธรรมดา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอน ภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.
- สาลิณี ภูติภินธุ การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เกมและไม่ใช้เกม ปรินุญญาณ์พนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- สำเริง ธงศรี การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง “ข้อคิดเรื่องการบวช” ระหว่าง การสอนด้วยบทเรียนสไลด์ประกอบเทปบรรยายกับการสอนแบบธรรมดาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอก การสอน ภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
- สุนันท์ ธรรมปาโล การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง “นิราศพระบาท” ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตรามคำแหงตามเงื่อนไขการเรียนรู้ของ Gagne และของ Herbart ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง, 2528.
- สุมาลิน พึ่งพันธุ์ การสร้างบทเรียนสไลด์ประกอบเทปวิชาภาษาไทย ในแบบเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ เรื่อง “พ่อแม่วังแกฉั่น” สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุโขทัยวิทยาคม วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
- สุรพงษ์ นนทิกกร การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เรื่อง “คุณค่าพฤชาติ” “แม่ศรีเรือน” และ “เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.
- โสภา ธรรมรงุฑย์ การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความสนใจวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรอบรู้กับการสอนแบบปกติ ปรินุญญาณ์พนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- หะชนัน่า พงศ์ยี่หล้า การศึกษาผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรินุญญาณ์พนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขา การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

- อดุลย์พันธ์ เนตรนัย การใช้ละครหุ่นประกอบการสอนวรรณคดีไทย เรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์กุมาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
- อภิรักษ์ อนะมาน การศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความและความคิดริเริ่มการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์หัตถ์อย่างกับการสอน ตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ปรินญาณิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต ภาควิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- อรรถ เทียบปัด การเปรียบเทียบความสามารถเชิงวิจารณ์ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- อรรถจิตร เกษน้อย การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง “ภาพยนต์เรื่อ” ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ที่สอนด้วย บทเรียนเทปการเรียนกับการสอนแบบธรรมดา วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- อ้อยทิพย์ ขาติมาลากร การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการเรียนวิชาหลักภาษาไทย และความคงทน ในการเรียนรู้ เรื่อง การจำแนกคำในภาษาไทยออกเป็น 7 ชนิด โดยใช้บทเพลงทำนองไทยสากล เกมประกอบการสอน และการสอนปกติ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตาพระยา จังหวัดปราจีนบุรี วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอก การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.
- อัจจิมา เทวกุล, ม.ล. การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ในวิชาวรรณคดีไทยสำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- อัญชลี สุคนธา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาหลักภาษาไทย โดยใช้เกมประกอบการสอน กับการสอนแบบธรรมดา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอน ภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.

บรรณานุกรม

- กฤติกา ไชยธีรานุวัตร การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนซ่อมเสริมโดยทำแบบฝึกหัดเรียนด้วยตนเอง ใช้เพื่อนช่วยสอน และครูเป็นผู้สอน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2529.
- ขจรศรี ขาดิกานนท์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สกับการสอนตามคู่มือครูของกรมวิชาการ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- ขุนทอง ศรีประจักษ์ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องนิราศภูเขาทองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.ศ.4) โรงเรียนศรีสงครามวิทยา จังหวัดเลย ด้วยวิธีสอนตามหลักการของ Gagné กับวิธีสอนตามหลักการของ Herbart วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
- จริยา ลิ่มศรีวิไล เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระหว่างการเรียนที่กำหนดให้อ่านบทเรียนล่วงหน้าและไม่กำหนดให้อ่านบทเรียนล่วงหน้าเรื่อง มหาเวสสันดรชาดกกัณฑ์กุมาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีพัทลุง จังหวัดพัทลุง วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาวิชา การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.
- จันทร์หา จันทรกระจ่าง การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการอ่านและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้แบบฝึกอ่านอย่างมีระบบกับแบบฝึกอ่านความเรียง วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- จารุลักษณ์ พินพรหมราช ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมคงคา กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- จิตรา ขนอม การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างการสอนโดยให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง ภายใต้การควบคุมกับการสอนแบบบรรยายของบทเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) โรงเรียนสารคามพิทยาคม 2525 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการมัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2525.

ภาคผนวก

ตาราง แสดงจำนวนงานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา
ที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี 2524-2534

ลำดับที่	นวัตกรรมการเรียนการสอน	ระดับชั้น					
		ม.1	ม.2	ม.3	ม.4	ม.5	ม.6
1	การใช้สื่อประกอบการสอน (26 เรื่อง)						
	1.1 แบบฝึก	-	2	4	2	2	-
	1.2 เทปเสียง, วิทยุเทป, สไลด์เทป	2	2	2	1	2	1
	1.3 บัตรงาน, กรณีตัวอย่าง, การ์ตูน	4	-	-	2	-	-
2	สื่อการเรียนให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง (22 เรื่อง)						
	2.1 ชุดการสอน	1	-	-	1	-	-
	2.2 ชุดการสอนจุลบทหรือมินิคอร์ส	-	1	-	-	3	-
	2.3 ชุดการเรียน, บทเรียนสำเร็จรูป, โมดูล, โปรแกรม	9	1	1	1	4	-
3	การสอนโดยใช้เทคนิควิธีหรือกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ (29 เรื่อง)						
	3.1 การสอนแบบซินติเคท	-	-	1	-	-	-
	3.2 การสอนแบบรอบรู้หรือรู้แจ้ง	3	-	-	-	-	-
	3.3 การสอนตามหลักการเรียนรู้ของกาเย่	-	-	-	2	-	-
	3.4 การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	-	1	-	-	-	-
	3.5 การสอนแบบนาฏการ	1	-	-	-	-	-
	3.6 กิจกรรมและเทคนิคอื่น ๆ	8	5	1	1	5	1
4	การสอนซ่อมเสริมโดยเพื่อนช่วยสอน (2 เรื่อง)	1	1	-	-	-	-
	รวม	29	13	9	10	16	2

คณะผู้ดำเนินการวิจัย

ที่ปรึกษา

ผู้อำนวยการกองวิจัยทางการศึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางพนธณีย์ วิหคโต

ผู้รวบรวมข้อมูล

นางพนธณีย์ วิหคโต

นางยุวดี กังสดาล

นายชาญวิทย์ รัตนะ

นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน

นายปรีชา วิหคโต

นางสาวไพรวลัย พิทักษ์สาธิต

นายมนัสไชร์ ละสุสะมา

ผู้วิเคราะห์ข้อมูล

นางพนธณีย์ วิหคโต

นางยุวดี กังสดาล

ผู้เขียนรายงานวิจัย

นางพนธณีย์ วิหคโต

นายปรีชา วิหคโต

ผู้จัดพิมพ์

นางสาวมยุรี ศรีจันทร์

ผู้ตรวจต้นฉบับ

นางพนธณีย์ วิหคโต

นางยุวดี กังสดาล

ผู้ออกแบบปก

นางสาวปิยะนาถ ศิริพูนสวัสดิ์

